

A Kúria a dr. Viszló László ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Kopcsányi Ottó igazgató által képviselt alperes ellen közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetése és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt a Salgótarjáni Munkaügyi Bíróságnál 2.M.552/2010/21. szám alatt megindított és másodfokon a Nógrád Megyei Bíróság 2.Mf.20.792/2011/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Nógrád Megyei Bíróság 2.Mf.20.792/2011/4. számú ítéletét abban a részében, amellyel a Salgótarjáni Munkaügyi Bíróság 2.M.552/2010/21. számú ítéletének a vezetői megbízás visszavonás jogellenességének megállapítására irányuló keresetet elutasító rendelkezését helybenhagyta, a munkaügyi bíróság ítéletének e rendelkezésére is kiterjedően hatályon kívül helyezi és a vezetői megbízás visszavonásának jogellenessége tárgyában a pert megszünteti. Egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja. A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes 1981. augusztus 1-jétől kezdődően állt közalkalmazotti jogviszonyban az alperessel műszaki tanár munkakörben. 1991. szeptember 1-jén vezetői megbízást kapott tanügyi igazgató helyettesi feladatok ellátására, majd 2006. szeptember 1-jétől műszaki igazgató helyettes lett. A munkáltatói jogkör gyakorlója a 2008. augusztus 26-án kelt határozatával értesítette a felperest arról, hogy a vezetői megbízását 2008. szeptember 1-jétől kezdődően visszavonja. Erre tekintettel a 304-SZ/2008. számú határozattal közalkalmazotti kinevezésének módosítására került sor azzal, hogy a továbbiakban műszaki tanár munkakörben foglalkoztatják. Az alperes igazgatója a felperes közalkalmazotti jogviszonyát a 2009. szeptember 7-én kelt határozatával a Kjt. 30. § (1) bekezdés b) pontja alapján 2010. április 30-ával felmentéssel megszüntette. A határozat indokolása szerint Balassagyarmat Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a gyermeklétszám csökkenése és a feladatok racionalizálása érdekében a határozatával az alperesnél létszámcsökkentést rendelt el. A felperes részére heti 23 tanóra ellátását ajánlotta fel, amelyet nem fogadott el arra történő hivatkozással, hogy nem a szakmai végzettségének megfelelő tantárgyak oktatására kapott lehetőséget és az illetménye is alacsonyabb lenne a korábbi beosztása szerinti illetményénél. Az elmúlt években az alperesi iskola villamosipari képzést nem tudott indítani és a fenntartóhoz tartozó más munkáltató sem tudott a felperes villamosipari műszaki tanári végzettségének megfelelő munkakört felajánlani. A felperes a 2009. október 8-án érkezett keresetében a jogellenes jogviszony megszüntetés megállapítása mellett elsődlegesen 36 havi átlagkeresete, másodlagosan pedig 12

havi átlagkeresete, elmaradt munkabére és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A keresetében hivatkozott arra, hogy az alperes a munkakör felajánlási kötelezettségének nem tett eleget, olyan tantárgyak oktatását ajánlotta fel, amelyekhez szakképzettséggel nem rendelkezett, ugyanakkor nem ajánlotta fel az informatika oktatását annak ellenére, hogy korábban évtizedekig tanította ezt a tantárgyat. Hivatkozott továbbá arra is, hogy az alperes rendeltetésellenes joggyakorlást valósított meg a felperes jogviszonyának megszüntetésekor. Az alperes igazgatójának tényleges célja a felperes eltávolítása volt, erre a létszámleépítés indokát használta fel. A felmentés valódi oka szakmai féltékenység volt, mivel korábban a felperes is pályázott az igazgatói munkakörre, a vezetői megbízás visszavonására is „koholt vádak” alapján került sor. A felperes a 2010. szeptember 30-án érkezett beadványában kérte a vezetői megbízás visszavonás jogellenességének a megállapítását is. A Salgótarjáni Munkaügyi Bíróság a 2.M.552/2010/21. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Az ítélet indokolása szerint tényként lehetett megállapítani azt, hogy a képviselő-testület létszámcsökkentést rendelt el az alperesnél, valamint azt is, hogy a fenntartó tájékoztatása szerint az általa fenntartott más, a közalkalmazotti törvény hatálya alá tartozó munkáltatónál nem volt olyan betöltetlen álláshely, mely a villamosmérnök-villamosipari műszaki tanár végzettséggel, valamint közoktatási vezető és pedagógus szakképzettséggel rendelkező felperes számára felajánlható lett volna. Kétségtelen, hogy a felperes nem köteles elfogadni a nem szakmai végzettségének megfelelő tantárgyak oktatását, ez azonban azzal a következménnyel jár, hogy a foglalkoztatási lehetősége megszűnik. A felperes bár informatikai kiegészítő képzésben részt vett, informatika tanár végzettséggel nem rendelkezett, így e vonatkozásban az alperesnek nem volt állásfelajánlási kötelezettsége. A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként nem tudta a bíróság megállapítani azt sem, hogy az alperesi igazgató célja a felperes jogviszonyának a megszüntetése volt. A vezetői megbízás visszavonása nem jelenti azt, hogy az igazgató elhatározta a felperes közalkalmazotti jogviszonyának megszüntetését is, a szakmai féltékenység nem volt megállapítható. A vezetői megbízás visszavonása kapcsán kifejtette a munkaügyi bíróság, hogy a felperes az erre vonatkozó keresetét az Mt. 202. § (1) bekezdése alapján az intézkedés közlésétől számított 30 napon belül nyújthatta volna be a bírósághoz tekintettel arra, hogy ezáltal a kinevezésének módosítására került sor, mivel a munkaköre és az illetménye is megváltozott. A továbbiakban „a vezetői megbízás visszavonásának megtámadására” már nem volt jogosult. A felperes fellebbezése folytán eljáró Nógrád Megyei Bíróság a 2.Mf.20.792/2011/4. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) - (3) bekezdése alapján helyes indokaira tekintettel helyben hagyta és megállapította, hogy a le nem rótt első- és másodfokú ítéletet az állam viseli. A felperes a felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a

keresetének történő helytadást.Álláspontja szerint az alperes olyan tárgyak (munkavédelem, vállalkozási ismeretek, stb.) tanítását ajánlotta fel a részére, amelyek oktatásához a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 127. § (1) bekezdés a) pontjára, valamint a perben tanúként meghallgatott A.J. tanúvallomására figyelemmel sem volt meg a szükséges végzettsége.A felperest még a korábbi igazgató kérte fel számítástechnika oktatására. Amennyiben a munkáltatói jogkör gyakorlója úgy döntött, hogy oktathatja ezt a tárgyat, az új munkáltatói jogkör gyakorló nem kérdőjelezhetette meg ezt a jogosultságot. Az alperes korábbi igazgatója A.J. meghallgatása során úgy nyilatkozott, hogy az alperes új igazgatója már az átadás-átvétel során kijelentette, hogy nincs bizalma igazgatóhelyettesként a felperesben. A rendeltetésszerű joggyakorláshoz nem elegendő az, hogy valaki nem követ el jogszabálysértést, az eljárásának meg kell felelnie a törvényalkotó céljainak, az adott jogosítvány rendeltetésének. Az alperes igazgatójának célja a felperes eltávolítása volt, ezt bizonyítja A.J. tanúvallomása, amely szerint az alperes igazgatója úgy nyilatkozott, hogy a felperesben nincs meg a bizalma, szeretne változtatni, és ahhoz a saját embereit kívánja felhasználni.A felperes a 2008/2009. tanévre egyetlen tanórát sem kapott, az órarendben a felperes nevét kellett volna feltüntetni és ehhez képest jelezni a helyettesítést.Az alperes úgy szüntette meg a felperes jogviszonyát, hogy nem ajánlotta fel részére a szakképzettségének megfelelő betöltetlen álláshelyet.

A felperes a vezetői megbízás jogellenes visszavonásának megállapítására irányuló keresetét az elévülési időn belül terjeszthette elő, mivel ebben az esetben nem kerül sor a kinevezés módosítására, a vezetői megbízás nem része a kinevezésnek. A jogszabályoknak megfelelő jogorvoslati kioktatásra nem került sor, ezen túlmenően a vezetői megbízás visszavonásának indokai sem valósak.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az eljáró bíróságok helyesen állapították meg az ítéletükben, hogy az alperes a Kjt. 30/A. §-ában foglalt munkakör felajánlási kötelezettségének eleget tett. Ez a fenti jogszabályi rendelkezés értelmében azt jelenti, hogy a munkáltatónak tájékoztatnia kell a közalkalmazottat a saját szervezetén belül, az irányítása alatt álló másik munkáltatónál, vagy a fenntartója által fenntartott más, a közalkalmazotti törvény hatálya alá tartozó munkáltatónál lévő másik olyan betöltetlen munkakör felajánlásának a lehetőségéről, amely a képzettségének, iskolai végzettségének megfelel.

Jelen esetben azonban ilyen betöltetlen munkakör egyáltalán nem volt, hiszen az alperes által felajánlott lehetőségről maga a felperes nyilatkozott úgy, hogy azoknak a tanóráknak a

megtartásához nincs meg a szükséges képzettsége, míg az informatika oktatásához szükséges végzettség meglétét nem bizonyította a felperes. Maga sem vitatta azt, hogy számítástechnika tanár képzettsége nincs, csupán „kiegészítő képzésben” vett részt abból a célból, hogy bizonyos szintű informatikai ismereteket elsajátítson. Az, hogy az alperes korábbi igazgatója a szükséges szakképzettség hiányában is lehetővé tette a felperes számára az informatika oktatását, még nem jelenti azt, hogy az új igazgatónak is eszerint kellett volna eljárnia.

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 127. § (1) bekezdés a) pontja szerint az alkalmazáskor és a vezetői megbízáskor a végzettség szintjének megfelelő tanári szakképesítésnek kell elfogadni a képzés szakirányának megfelelő felsőfokú iskolai végzettséget tanúsító oklevéllel igazolt szakképesítést, ha a felsőfokú iskolai tanulmányok keretében el kellett sajátítani a tantárgy oktatásának módszertanát. A felperes általa sem vitatottan az informatika terén nem rendelkezett a fenti jogszabálynak megfelelő szakképesítéssel, így e vonatkozásban az alperesnek munkakör felajánlási kötelezettsége nem volt. Az alperes valójában nem másik betöltetlen munkakört ajánlott fel a felperes részére akkor, amikor a munkavédelem, vállalkozási ismeretek, mérés-technika stb. tantárgyak tanítására lehetőséget biztosított, hiszen a felperesnek már a 2008/2009. tanévben is ezeket a tantárgyakat kellett volna oktatnia, ha nem lett volna keresőképtelen. A felperes mindezen túlmenően az alperesen kívüli munkakör felajánlási lehetőségre nem hivatkozott. Helytállónan állapították meg az eljáró bíróságok azt is, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a felmentése kapcsán a munkáltatói jogkör gyakorlója rendeltetésellenes joggyakorlást valósított meg [Mt. 4. § (1) bekezdés]. Az alperes korábbi igazgatója, Arató János a tanúvallomásában valóban utalt arra, hogy az új igazgató a felperessel szembeni bizalomvesztésre hivatkozott, de ezt az igazgató-helyettesi beosztás kapcsán adta elő, ugyanakkor kifejezetten mondta azt is, hogy a felperes „tanárként dolgozhat” (jegyzőkönyv, 5. oldal). A felperes a 2008/2009. tanévben keresőképtelen beteg volt, erre tekintettel a helyettesítésére került sor. Ezen a tényen nem változtat az sem, hogy a munkatársak egy részét az alperes igazgató-helyettese, M.F. csak késve tájékoztatta a helyettesítés tényéről. Ennek kapcsán M.L. a tanúvallomásában azt adta elő, hogy az elszámolás során az igazgató-helyettes utólagos tájékoztatása alapján a felperes helyettesítésére számolhatott el helyettesítési díjat (jegyzőkönyv 11. oldal). Az alperesnek a felperes helyettesítésével összefüggő eljárása tehát szintén nem bizonyítja a rendeltetésellenes joggyakorlás megvalósulását, azt, hogy az alperes igazgatója a felperes eltávolítására törekedett, vele a közalkalmazotti jogviszony fenntartását sem kívánta.

Nem jöhet szóba rendeltetésellenes joggyakorlás a munkakör felajánlás kapcsán sem, hiszen a fent kifejtettek szerint

egyáltalán nem volt a felperes részére felajánlható munkakör. Mindezek alapján a felmentés jogellenességével összefüggő részében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A vezetői megbízás visszavonása kapcsán helyesen hivatkoztak az eljáró bíróságok arra, hogy a felperes az erre vonatkozó keresetét az Mt. 202. § (1) bekezdés a) pontja alapján az intézkedés közlésétől számított 30 napon belül terjeszthette volna elő, a jogorvoslatra történő kioktatása a munkáltatói határozatban megtörtént. Tekintettel arra, hogy a vezetői megbízás visszavonása folytán a felperes munkaköre és illetménye is megváltozott, így a keresetindítási határidőre vonatkozó, az egyoldalú kinevezés-módosításra utaló fenti szabályt a jelen esetben is alkalmazni kell.

Ugyanakkor a 4/2003. Polgári jogegységi határozat szerint tévesen utasították el ítélettel a felperes elkésett keresetét a bíróságok. Az Mt. 202. § (2) bekezdése a keresetindítási határidőt elmulasztó fél számára biztosítja az igazolás lehetőségét, amellyel felperes a jelen perben nem élt. A jogegységi határozat szerint a keresetlevél késedelmes benyújtása esetén ha a keresetlevél előterjesztésére megállapított határidő - jogszabály kifejezett rendelkezése folytán - jogvesztő, vagy a mulasztás kimentésére előírt igazolással a fél nem él, illetőleg az alaptalan, a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül hivatalból el kell utasítani [Pp. 130. § (1) bekezdés h) pont], ennek elmaradása esetén a pert meg kell szüntetni [Pp. 157. § a) pont]. Ennek megfelelően a jelen esetben nem a kereset ítélettel történő elutasításának, hanem a Pp. 157. § a) pontja alapján permegszüntetésnek volt helye, így a Kúria a jogerős ítéletet ebben a részében a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és a pert megszüntette.

Az alperes költségigényt a felülvizsgálati eljárásban nem érvényesített, így az erről történő rendelkezést a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján mellőzte. A felperes a Pp. 359/A. §-a alapján munkavállalói költségkedvezményben részesült, így a felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2012. november 28.

Dr. Tallián Blanka s.k. bíró, tanácselnök, Dr. Hajdu Edit s.k. előadó bíró, a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:Nné tisztviselő